

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2024

Probă scrisă

Profilul: Tehnic

Domeniul: Electric, electrotehnic, electromecanic

Clasa: a XII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(20 de puncte)

I.1. 10 puncte

Pentru fiecare item de mai jos, notați pe foaia de concurs numărul de ordine al itemului (1 – 10) însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Releul termic asigură protecția împotriva:
  - a. curenților de scurtcircuit;
  - b. supratensiunilor;
  - c. descărcărilor electrice;
  - d. suprasarcinilor.
2. Turația câmpului magnetic învârtitor la un motor asincron, cu un număr constant de poli, se poate regla prin modificarea:
  - a. frecvenței;
  - b. tensiunii;
  - c. intensității curentului;
  - d. puterii motorului.
3. Siguranța fuzibilă are rol de a proteja circuitul împotriva:
  - a. curentului de suprasarcină;
  - b. curentului de scurtcircuit;
  - c. tensiunii minime;
  - d. variației frecvenței.
4. Transformatoarele de curent se utilizează pentru:
  - a. măsurarea curentului continuu;
  - b. măsurarea curentului alternativ mai mic de 5 A;
  - c. măsurarea curentului continuu mai mic de 50 A;
  - d. măsurarea curentului alternativ mai mari de 50 A.
5. Pentru a extinde de n ori limita de măsurare a unui voltmetru este necesară o rezistență adițională cu rezistența:
  - a. de $n + 1$ ori mai mică decât rezistența aparatului;
  - b. de $n - 1$ ori mai mică decât rezistența circuitului;
  - c. de $n + 1$ ori mai mare decât rezistența aparatului;
  - d. de $n - 1$ ori mai mare decât rezistența aparatului.
6. Mașina electrică cu rotorul în colivie este:
  - a. mașină sincronă;
  - b. mașină asincronă trifazată;
  - c. compensator sincron;
  - d. mașină de curent continuu.
7. Wattmetrul electrodinamic are scala de măsurare:
  - a. inversă și uniformă;
  - b. directă și uniformă;
  - c. inversă și neuniformă;
  - d. directă și neuniformă.
8. Conturnarea este solicitarea care poate apărea la izolatoarele:
  - a. solide;
  - b. lichide;
  - c. gazoase;
  - d. metalice.

9. Prin suprasarcină se înțelege depășirea valorii:
- nominale a curentului;
  - nominale a tensiunii;
  - nominale a frecvenței curentului electric;
  - nominale a curentului de scurtcircuit.
10. Weberul este unitatea de măsură pentru :
- inducția magnetică;
  - admitanță;
  - fluxul magnetic;
  - intensitatea câmpului magnetic.

I.2. 5 puncte

Scrieți pe foaia de concurs litera corespunzătoare fiecărui enunț (1,2,3,4,5) și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat sau litera F, dacă enunțul este fals.

- Un motor asincron trifazat este alimentat de la rețeaua electrică prin cutia de borne amplasată pe statorul mașinii.
- Varianta amonte se folosește pentru măsurarea rezistențelor mari, mult mai mari decât rezistența ampermetrului.
- Separatoarele sunt aparate destinate închiderii/deschiderii circuitelor electrice lipsite de sarcină.
- Contactorul îndeplinește funcția de aparat de manevră, închizând sau deschizând, sub sarcină, circuitul principal, la comanda voită a unui operator.
- Rezistoarele de pornire sunt utilizate în schemele electrice unde se dorește creșterea valorii tensiunii electrice de pornire.

I.3. 5 puncte

În coloana A sunt enumerate tipuri de aparate de măsurat, iar în coloana B sunt prezentate caracteristicile statice de funcționare specifice acestor aparate. Scrieți pe foaia de concurs asocierile corecte dintre cifrele din coloana A și litera corespunzătoare din coloana B.

A	B
1. aparat feromagnetic	a. $\alpha = kI_1/U_2$
2. aparat magnetoelectric	b. $\alpha = kI_1I_2$
3. aparat electrodinamic în c.c.	c. $\alpha = kI^2$
4. aparat electrodinamic în c.a.	d. $\alpha = kI_{med}$
5. aparat cu redresor	e. $\alpha = kI$
	f. $\alpha = kI_1I_2\cos\varphi$

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

II.1. 10 puncte

- Specificați unitatea de măsură, în S.I., a puterii aparente.
- Precizați rolul elementului de execuție în cadrul unui sistem de reglare automată.
- Menționați cum se conectează șuntul în circuit.
- Specificați tipurile de solicitări electrice la care sunt supuse aparatele electrice.
- Denumiți mașina electrică ce face conversia energiei electrice în energie mecanică.

II. 2. 10 puncte

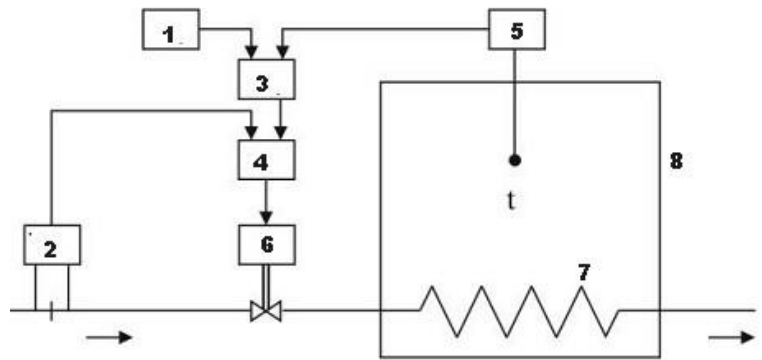
Scrieți, pe foaia de concurs, noțiunile cu care trebuie să completați spațiile libere, astfel încât afirmațiile să fie corecte

- Dacă mărimea de ieșire este o rezistență, o inductanță sau o capacitate electrică, traductoarele se numesc ... (1)...
- Mărimea care este supusă reglării într-o valoare prescrisă este cunoscută sub denumirea de mărime ... (2).....
- Ohmmetrele....(3)....se utilizează la măsurarea rezistențelor de valoare mare.
- Colectorul mașinii de curent continuu are rolul de redresor .....(4)... al tensiunii electromotoare induse.
- Cuplul ... (5)... al contorului este proporțional cu viteza de rotație.

II.3. 10 puncte

În figura alăturată este reprezentată schema de reglare a unui parametru tehnologic.

- Precizați mărimea reglată.
- Menționați elementele componente numerotate de la 1 la 8.
- Denumiți un tip de senzor care să permită determinarea valorii mărimii reglate.

SUBIECTUL al III-lea

(40 de puncte)

III.1. 20 de puncte

La un transformator electric de mică putere se cunosc următoarele mărimi:

- puterea nominală din secundar $S_N = 200 \text{ VA}$;
- tensiunea nominală în înfășurarea primară $U_{1N} = 220 \text{ V}$;
- tensiunea nominală în înfășurarea secundară $U_{2N} = 24 \text{ V}$;
- randamentul $\eta = 0,94$.

Calculați:

- puterea din înfășurarea primară S_1 ;
- intensitatea curentului din înfășurarea primară;
- intensitatea curentului din înfășurarea secundară;
- puterea activă din înfășurarea secundară, dacă suma totală a pierderilor din transformator este $\Sigma p = 600 \text{ W}$.

III.2. 20 de puncte

Se consideră un circuit electric în care rezistența $R_1 = 55 \Omega$ este alimentată de la o sursă ideală de curent continuu cu $E = 10 \text{ V}$. Pentru măsurarea intensității curentului din circuit se montează un ampermetru cu domeniul de măsurare $I_a = 100 \text{ mA}$ și rezistența internă, $r_a = 45 \Omega$.

- Calculați valoarea intensității curentului care se stabilește prin circuit.
- Determinați rezistența șuntului r_{s1} necesar pentru a extinde domeniul de măsurare al ampermetrului la 1 A .
- Dacă în serie cu șuntul de la punctul b s-ar conecta șuntul cu rezistența $r_{s2} = 5 \Omega$, determinați valoarea maximă a curentului care se poate măsura cu ampermetrul.
- În condițiile de la punctul a., determinați puterea consumată de rezistența R_1 .